

Українська бібліотечна асоціація
Секція університетських бібліотек

**Програмне забезпечення для
перевірки наукових текстів на
плагіат**

Інформаційний огляд

**Київ
2016**

Українська бібліотечна асоціація
Секція університетських бібліотек

**Програмне забезпечення для
перевірки наукових текстів на
плагіат**

Інформаційний огляд

**Київ
2016**

УДК 001.811(083.13)(0.034.2+025.321(083.13)(0.034.2)

П78

Автори-укладачі: Андрій Романович Вергун, Людмила Василівна Савенкова, Світлана Олександрівна Чуканова

Програмне забезпечення для перевірки наукових текстів на плагіат: інформаційний огляд / автори-укладачі: А. Р. Вергун, Л. В. Савенкова, С. О. Чуканова ; редколегія: В. С. Пашкова, О. В. Воскобойнікова-Гузєва, Я. Є. Сошинська ; Українська бібліотечна асоціація. – Київ : УБА, 2016. – Електрон. вид. – 1 електрон. опт. диск (CD-ROM). – 36 с. – ISBN 978-966-97569-5-4.

У інформаційному огляді подано короткі характеристики найбільш відомих і розповсюджених програмних продуктів щодо виявлення у текстах плагіату та запозичень. Розглядаються безкоштовне та комерційне антиплагіатне програмне забезпечення.

Видання розроблене та обговорене робочою групою фахівців бібліотек ВНЗ в межах проекту Української бібліотечної асоціації «Культура академічної доброчесності: роль бібліотек» за підтримки Посольства США в Україні.

Рекомендовано до друку Президією Української бібліотечної асоціації, протокол №7 від 26 вересня 2016 р.

Редакційна колегія:

В. С. Пашкова, доктор історичних наук, доцент

О. В. Воскобойнікова-Гузєва, доктор наук із соціальних комунікацій, старший науковий співробітник

Я. Є. Сошинська, кандидат історичних наук, доцент

ISBN 978-966-97569-4-7

Ліцензія Creative Commons «Attribution-ShareAlike» («Атрибуція — На тих самих умовах») 4.0 Всесвітня.

Зміст

ВСТУП	4
1. ПЛАГІАТ: БАЗОВІ ПОНЯТТЯ	7
2. ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЛЯ БОРОТЬБИ З ПЛАГІАТОМ	11
2.1. Огляд безкоштовного програмного забезпечення	12
2.2. Огляд комерційного програмного забезпечення.....	20
3. ПІДСУМКИ	28
СПИСОК ДЖЕРЕЛ	29
Додаток 1.....	33
Додаток 2.....	35
Додаток 3.....	36

Наукова комунікація посідає важливе місце у сучасному науковому та освітньому процесі. Важливо, щоб ця комунікація відбувалась на засадах академічної доброчесності, що ґрунтуються на повазі до колег-науковців. Проте, не завжди в академічному середовищі можна спостерігати дотримання вимог академічної етики. На жаль, у нашій країні має місце таке явище як плагіат, що негативно впливає на різні сфери людської діяльності, як-то: наукова і літературна творчість, дослідна і освітня діяльність тощо.

Плагіат у перекладі з грецької означає «крадіжка», що звісно розкриває лише частково суть цього явища. На перший погляд, плагіат не здається настільки серйозною проблемою, аж доки він не починає стосуватися нас безпосередньо. У академічному середовищі довгий час сором'язливо робили вигляд, що не помічають цю проблему, або вважали її не настільки серйозною. Тепер, у контексті академічної доброчесності, більшість провідних вищих навчальних закладів прискіпливіше ставляться до рівня свого престижу і вбачають одним із найважливіших завдань боротьбу з плагіатом.

Плагіат несе шкоду не лише науковій спільноті, хоча, насамперед, від нього страждають наука та освіта. Він також негативно впливає і на економічну ситуацію в країні, що не є одразу очевидним. Купівля курсових робіт через Інтернет, списування контрольних робіт, самоплагіат, «репліки» наукових праць та результатів наукових досліджень — усе це так чи інакше знижує якість освіти та професійної підготовки фахівців будь-якої галузі. Ми отримуємо «неосвічених» спеціалістів, котрі не можуть виконувати завдання, передбачені їхніми посадовими інструкціями на робочих місцях, ми маємо псевдо-науковців,

які компілюють свої наукові роботи з уривків інших авторів, підробляють результати досліджень тощо.

Такі дії є неприпустимими і повинні бути зупинені. Звісно ж, для цього має існувати правове підґрунтя, кожен університет повинен мати кодекс честі, молоде покоління потрібно зі школи навчати академічній доброчесності, а перевірка на плагіат повинна стати невід'ємним елементом при виконанні будь-яких домашніх завдань, чи у школі, чи в університеті.

Рівень свідомості учнів, студентів, аспірантів повинен бути настільки високим, щоб вони самі, у першу чергу, були зацікавлені у перевірці їхніх робіт на плагіат з метою уникнення ненавмисного плагіату. Задля цього програмне забезпечення для перевірки робіт на наявність плагіату повинно увесь час удосконалюватись та ставати доступним для кінцевого користувача.

Це видання підготовлене в межах виконання проекту, започаткованого Американськими Радами з питань освіти та підтриманого Українською бібліотечною асоціацією.

Сподіваємось, що наш короткий огляд допоможе читачам ознайомитись із програмним забезпеченням перевірки на плагіат, з його перевагами та недоліками і зробити вибір, яку з цих програм використовувати у свої освітній та науковій діяльності.

Під час написання матеріалів було проведено опитування щодо використання програмного забезпечення з перевірки текстів на плагіат бібліотеками—учасницями проекту. Респонденти зазначили, що не мають встановленого спеціального програмного забезпечення, проте проводять заходи із академічної доброчесності і хотіли б мати

встановлене ліцензійне програмне забезпечення перевірки академічних текстів на плагіат.

Висловлюємо щирі подяки за участь у роботі над підготовкою даного видання членам робочої групи: Кузьменку Роману Віталійовичу – бібліотекарю Центральної наукової бібліотеки Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, Процику Борису Миколайовичу – завідувачу інформаційно-технічним відділом бібліотеки Тернопільського національного економічного університету, Ременяку Владиславу Васильовичу – заступнику директора з інноваційних технологій Наукової бібліотеки Одеського національного університету імені І. І. Мечнікова, які активно долучились до опитування.

1. ПЛАГІАТ: БАЗОВІ ПОНЯТТЯ

Автор — фізична особа, яка своєю творчою працею створила твір.

Твір — загальний термін для позначення результату творчої діяльності людини у науковій, літературній і художній сферах, який представлений на паперових носіях та в електронному вигляді, у тому числі в мережі Інтернет.

Цитата — порівняно короткий уривок з літературного, наукового чи будь-якого іншого опублікованого твору, який використовується, з обов'язковим посиланням на його автора і джерела цитування, іншою особою у своєму творі з метою зробити зрозумілими свої твердження або для посилання на погляди іншого автора в автентичному формулюванні.

Плагіат — оприлюднення (опублікування), повністю або частково, чужого твору під іменем особи, яка не є автором цього твору (ст. 50 Закону України «Про авторське право і суміжні права»); привласнення авторства на чужий твір або на чуже відкриття, винахід чи раціоналізаторську пропозицію, а також використання у своїх працях чужого твору без посилання на автора [<https://uk.wikipedia.org/wiki/Плагіат>].

Плагіат академічний — навмисне відтворення викладачем, докторантом, аспірантом або студентом у науковій публікації в паперовій або електронній формі чужого твору, опублікованого на паперовому або офіційно оприлюдненого на електронному носії, повністю або частково, під своїм іменем без посилання на автора.

Мета академічного плагіату (плагіату наукового твору) – виправдання витрачених бюджетних коштів або коштів замовника шляхом привласнення результатів чужої інтелектуальної праці.

Дублювання досліджень – офіційно не підтверджена домовленість між щонайменше двома особами, наслідком якої є виконання однакових, або майже однакових робіт.

Фальсифікація – фрагменти роботи, наприклад, статистичні показники, були вигадані або невірно вказані як результат власної роботи.

Реплікація – коли особа подає майже однакову роботу декілька разів для підняття власного академічного рейтингу.

Рерайт – це «переказ» чужого тексту своїми словами з точним збереженням сенсу оригіналу.

Компіляція – навмисне компонування з декількох текстів одного, з наданням плагіатованому матеріалу нового, не властивого оригіналу, змісту.

Види плагіату:

- Копіювання інформації іншого автора та видання роботи за свою без оформлення цитування;
- Дослівне копіювання чужої роботи (або її фрагменту) у свою без належного оформлення цитування;
- Парафраза – переказ своїми словами тексту іншого автора, суть якого полягає в заміні слів та знаків;
- Компіляція – процес написання твору, наукової праці на підставі чужих матеріалів без самостійного дослідження та опрацювання джерел.

Класифікацій плагіату є дуже багато. На сайті Наукової бібліотеки Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича у матеріалі під назвою «Впровадження системи антиплагіату в ЧНУ» (додаток 2) представлено 12 видів плагіату: «републікація, реплікація, рерайт, фальсифікація, дослівний плагіат, мозаїчний плагіат, відсутність посилань на прямі цитати, неадекватне перефразування, поєднання власного та запозиченого тексту без цитування джерел, копіювання чужої наукової роботи та привласнення результатів праці, списування письмових робіт інших студентів, згадування джерел без посилання»¹.

Зарубіжні науковці пропонують поділ плагіату на навмисний та ненавмисний і відповідно у кодексах честі вищих навчальних закладів прописано, як карається кожен з видів плагіату.

Американський педагог та науковець Баррі Гілмор так розподіляє плагіат²:

<i>Навмисний</i>	<i>Ненавмисний</i>
Списування одне в одного	Копіювання речення чи двох
Копіювання цілого есе	Надто тісна співпраця зі співавтором
Завантаження цілої роботи з Інтернету	Погані вміння перефразування*

¹ Впровадження системи антиплагіату в ЧНУ [Електронний ресурс] / Наукова бібліотека Чернівецького національного університету ім. Ю. Федьковича. - URL:[http://www.library.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/archive&data\[5008\]\[news_id\]=6209](http://www.library.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/archive&data[5008][news_id]=6209) (дата звернення 10.09.2016).

² Gilmore B. Plagiarism: A How-Not-to Guide for Students / B. Gilmore. – Portsmouth, NH: Hienemann, 2009. – 104 p.

Gilmore B. Plagiarism: Why it happens and how to prevent it / B. Gilmore. – Portsmouth, NH: Hienemann, 2008. – 144 p.

Компіляція тексту з різних джерел	Брати матеріал дослівно з підручника**, щоб відповісти на запитання домашнього завдання
Заміна слів у реченні	Включення джерел у список бібліографії, але без цитування їх у тексті роботи***.

* мова йде не лише про погане вміння перефразування, «переказу» тексту, але також і про невміння адекватно формулювати власну думку, що спричиняє застосування стандартних «штапованих» фраз і виразів,

** в принципі, брати матеріал дослівно з підручника по своїй суті є навмисним плагіатом, компіляція є більш творчим процесом, — з таким підходом можна посперечатися,

*** цей чинник, як і помилкові чи фіктивні бібліографічні посилання, сам по собі не є плагіатом, проте спотворює науковий твір в контексті об'єктивності порівняння результатів досліджень та їх обговорення.

Хочеться зауважити, що ідеальною поведінкою, що відповідає засадам академічної доброчесності, є уникнення будь-якого виду плагіату, проте зрозуміло, що ненавмисного плагіату дуже важко уникнути, а от з навмисним потрібно боротись та пояснювати його шкідливість для різних сфер діяльності суспільства.

2. ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЛЯ БОРОТЬБИ З ПЛАГІАТОМ

Перевірка на плагіат у тій чи іншій формі існувала завжди, але не була достатньо ефективною. З появою спеціалізованого програмного забезпечення із виявлення плагіату ця справа значно полегшилась, але автоматизована перевірка, значною мірою, є допоміжною для прийняття кінцевого рішення фахівцями-експертами.

Одним із сучасних напрямів боротьби з академічним плагіатом є його виявлення і констатація за допомогою комп'ютерних програм. На сьогоднішній день існує небагато програмних засобів, які допоможуть встановити відсоток унікальності тексту (див. Табл. 1). Кожне програмне забезпечення має свої особливості, переваги та недоліки, про що мова йтиме далі.

Таблиця 1.

Антиплагіатне програмне забезпечення

№ п/п	Назва ПЗ	Доступ до ПЗ
1.	AntiPlagiarism.NET	http://antiplagiarism.net/ru/
2.	Advego Plagiatus	http://advego.ru/plagiatus/
3.	Cognitive Text Analyzer	http://www.cognitivetpg.com/
4.	Compare Suite	http://www.comparesuite.ru/
5.	Double Content Finder (DC Finder)	http://progidarom.ru/soft/internet/DCFinder.exe
6.	Etxt Антиплагіат	https://www.etxt.ru/antiplagiat/
7.	Plagiarism-Detector Personal	http://plagiarism-detector.com/

8.	Turnitin	http://turnitin.com/en_us/
9.	Viper	http://www.scanmyessay.com/
10.	Unplag	https://unplag.com/
11.	Плагиата.НЕТ	http://www.mywebs.ru/plagiatanet.html

2.1. Огляд безкоштовного програмного забезпечення

Сервіси для перевірки текстів на унікальність працюють, переважно, за однаковим алгоритмом. Документ транслюється текстовим редактором в текст у форматі .txt і перевіряється. Перевірка та пошук співпадінь виконується по шинглах (методом шингл – розбивки тексту). Шингл – структурно-логічний фрагмент тексту, що складається з послідовності декількох слів. Пошук в Інтернеті здійснюється декількома пошуковими системами. В результаті візуалізується відсоток оригінальності тексту та список сайтів з відсотком збігу у відповідному кольорі в залежності від застосованих пошукових серверів.

При виборі програм необхідно звертати увагу на їхню здатність повноцінно підтримували українську, російську та англійську мови, зручність та доступність для використання.

**Базова характеристика можливостей поширених програм
для антиплагіатної експертизи**

Назва інструмента	Функциональні характеристики											
	Можливість пошуку в мережі Інтернет	Пошук в локальних базах даних	Безкоштовний доступ	Підтримка російської мови	Можливість роботи з різними текстовими форматами	Простота інтерфейса	Сервіс пакетної перевірки	Захист від обходу алгоритму заміни літер	Підтримка аналізу рерайта (розпізнавання синонімів)	Оперативність перевірки	Функція генерації звіту	Додаткові засоби аналізу текстів
<i>Copyscape</i>	+	-	+	+	-	-	-	-	-	+	-	-
<i>Antiplagium</i>	-	+	+	+	+	+	-	+	-	-	+	-
<i>Ext Antiplagiat</i>	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	+	-
<i>Плагиат HET</i>	+	+	+	+	+	+	-	+	-	+	+	+
<i>Istio</i>	+	-	+	+	-	+	-	-	-	+	-	+
<i>Plagiarism Finder</i>	+	-	-	+	+	+	+	-	-	+	+	-
<i>Double Content Finder</i>	+	-	+	+	-	+	-	+	-	-	-	+
<i>Advego Plagiat</i>	+	-	+	+	-	+	-	-	+	+	+	+
<i>Viper</i>	+	+	-	+	+	+	+	-	-	+	-	+
<i>Dupe Cop Desktop</i>	+	+	-	+	-	-	+	-	-	+	+	+
<i>Pasteit</i>	+	-	-	+	-	+	-	-	-	+	-	-
<i>Compare Suite</i>	-	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+
<i>Cognitive Text Analyzer</i>	-	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+
<i>Findcopy</i>	+	-	+	+	-	+	-	-	-	+	+	+
<i>Word CHECK</i>	-	+	+	+	-	-	-	-	+	-	-	-
<i>Miratools</i>	+	-	+	+	-	+	-	+	-	-	+	+
<i>Turnitin tool</i>	+	-	-	-	+	+	+	-	-	+	+	+
<i>EVE2</i>	+	-	-	-	+	+	-	-	-	+	+	-
<i>WCop Find</i>	-	+	+	-	-	+	-	-	-	+	+	-
<i>Webmaster labor</i>	+	-	+	-	+	+	-	-	-	+	+	-
<i>Myfree copyright</i>	+	-	+	-	+	+	-	-	-	+	+	+
<i>Arti clechecker</i>	+	-	+	+	+	+	-	-	-	+	+	-
<i>Copy Catch Gold</i>	+	+	+	+	+	+	-	-	-	+	+	+
<i>Praide Unique Content Analyser 2</i>	+	-	+	+	+	+	-	-	-	-	+	+
<i>Plagiat inform</i>	+	+	+	+	+	+	-	-	+	+	+	+

Назва програми: Etxt Антиплагиат

- ✓ програма призначена для пошуку плагіату в мережі та оцінки унікальності текстів;
- ✓ обсяг програми 1,3 Mb;
- ✓ платформа Windows 10, 8.1, 8, 7, Vista, XP;
- ✓ програма створена розробниками ООО «Инет-Трейд» у 2008 році.

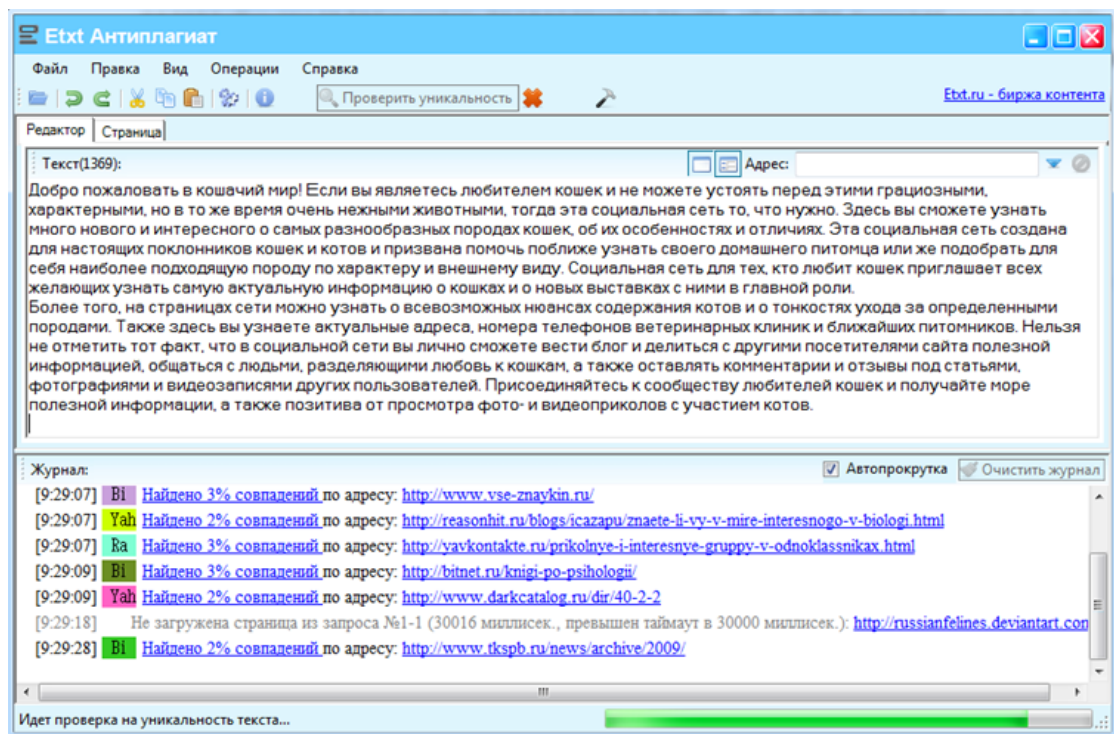

Рис. 1. Інтерфейс програми Etxt Антиплагиат

Програми Etxt Антиплагиат, як і AntiPlagiarism.net, що має безкоштовну демо-версію, дозволяють перевіряти написані тексти, всі сторінки потрібного сайту та вести пакетну перевірку всіх файлів з папки. Для того, щоб не здійснювати завантаження файлів по одному, існує пакетна перевірка. Пакетна перевірка дозволяє завантажити до програми Etxt Антиплагиат папку з файлами для одночасної перевірки. Для перевірки тексту потрібно вставити його у віконце сервісу і натиснути кнопку "Перевірити на унікальність". Інтерфейс зрозумілий і

зручний, не унікальний текст розпізнається правдоподібно. Програма розповсюджується за принципом “як є”. Доступна нова версія програми 4.36.0.0

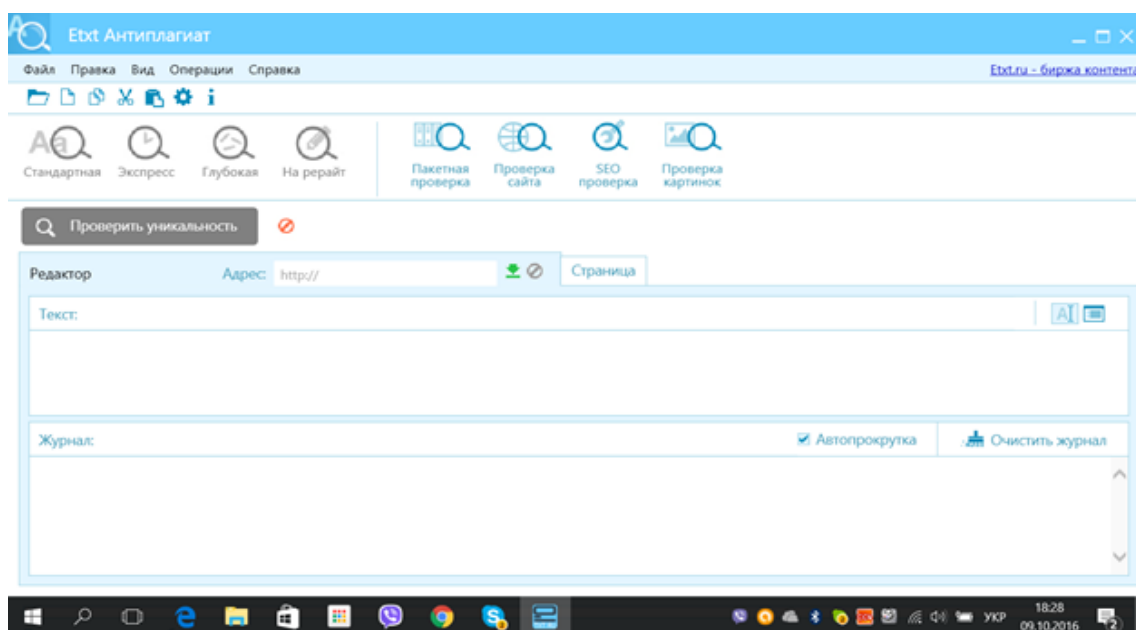

Рис. 2. Інтерфейс програми Etxt Антиплагиат, версія 4.36.0.0

Назва програми: Advego Plagiatus

- ✓ програма призначена для пошуку в Інтернеті повних або частин копій текстових документів з інтуїтивним інтерфейсом. Показує ступінь унікальності тексту, джерела тексту, відсоток співпадіння тексту, перевіряє унікальність вказаного URL;
- ✓ обсяг програми 1,6 Mb;
- ✓ платформа Windows 8, Windows 7, Windows Vista, Windows XP, Windows 2000;
- ✓ програма створена розробниками біржі контенту Advego;
- ✓ програма знаходиться у стадії публічного бета-тестування.

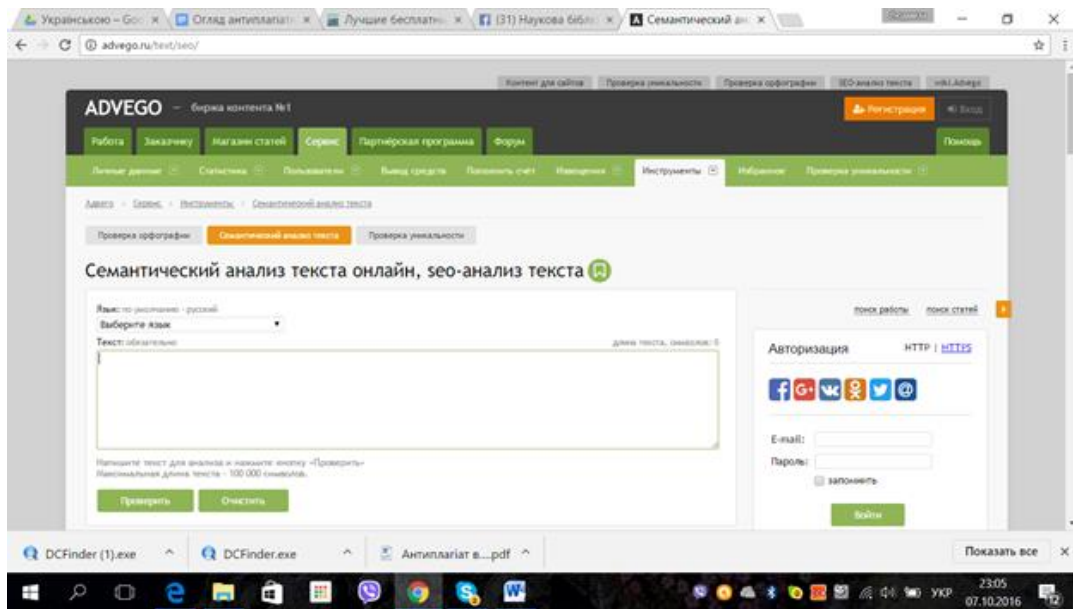

Рис. 3. Интерфейс программы Advego Plagiatus, версия 1.3.2.0

Програма Advego Plagiatus перевіряє контент, візуалізує сайти, на яких були збіги матеріалу, показує унікальність тексту у відсотках. За принципом роботи майже не відрізняється від програми «Антиплагиат». Хоча «Антиплагиат» має більше можливостей, Advego Plagiatus працює дещо швидше і стабільніше, об'єктивність пошуку залежить від адекватності налаштувань. Текст, який перевіряється у Advego Plagiatus, ділиться на фрази, а потім відбувається пошук подібних фраз в Інтернеті через пошукові сервери. Якщо фраза знайдена в Інтернеті, то вона вважається неоригінальною й підсвічується жовтим кольором. Недоліки: вимагає ручних налаштувань, обмеженість до 200000 символів.

Назва програми: Double Content Finder (DC Finder)

- ✓ програма призначена для пошуку ідентичних текстів;
- ✓ обсяг програми 400 Mb;
- ✓ платформа: Windows 2000/XP/Vista/7;

- ✓ програма розроблена програмістами біржі контенту TextBroker в 2007 році;
- ✓ підтримка програми припинена.

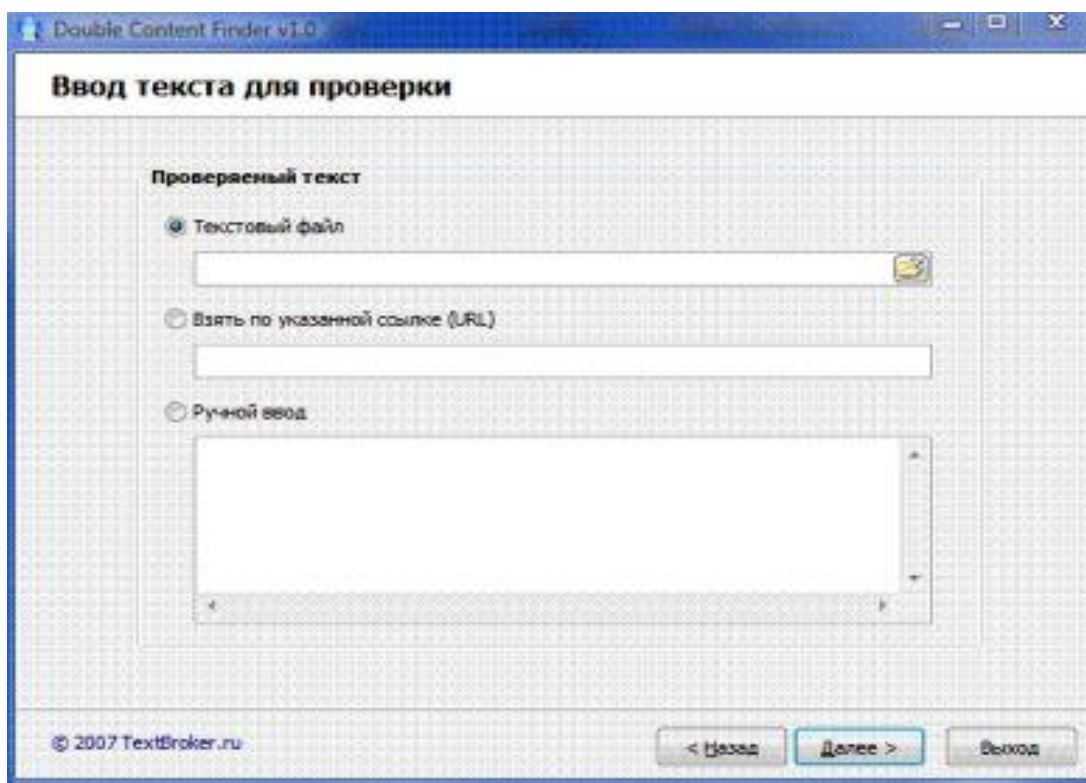

Рис. 4. Интерфейс программы Double Content Finder

При роботі з програмою Double Content Finder необхідно вибрати один із трьох способів перевірки: перевірка сторінки (вказується URL), вставка з буфера обміну, завантаження файлу з текстом. У випадку неунікальності контенту, буде показано список адрес, з яких були взяті запозичення. Недоліки: визначення плагіату відбувається адекватно на основі даних лише Google; часто «зависає»; вимагає «ідеального» інтернет-з'єднання; є неадекватною щодо кінцевого результату (навіть з найменшим відсотком неунікальності тексту звіт буде «текст не унікальний»).

Назва програми: Плагиата.НЕТ

- ✓ програма призначена для пошуку в Інтернеті повних або частин копій текстових документів;
- ✓ обсяг програми з інсталятором 8,6Mb, без інсталятора 14,8Mb;
- ✓ платформа: Windows 2000/XP/Vista/7;
- ✓ програма розроблена студією веб-дизайну My Web Studio!

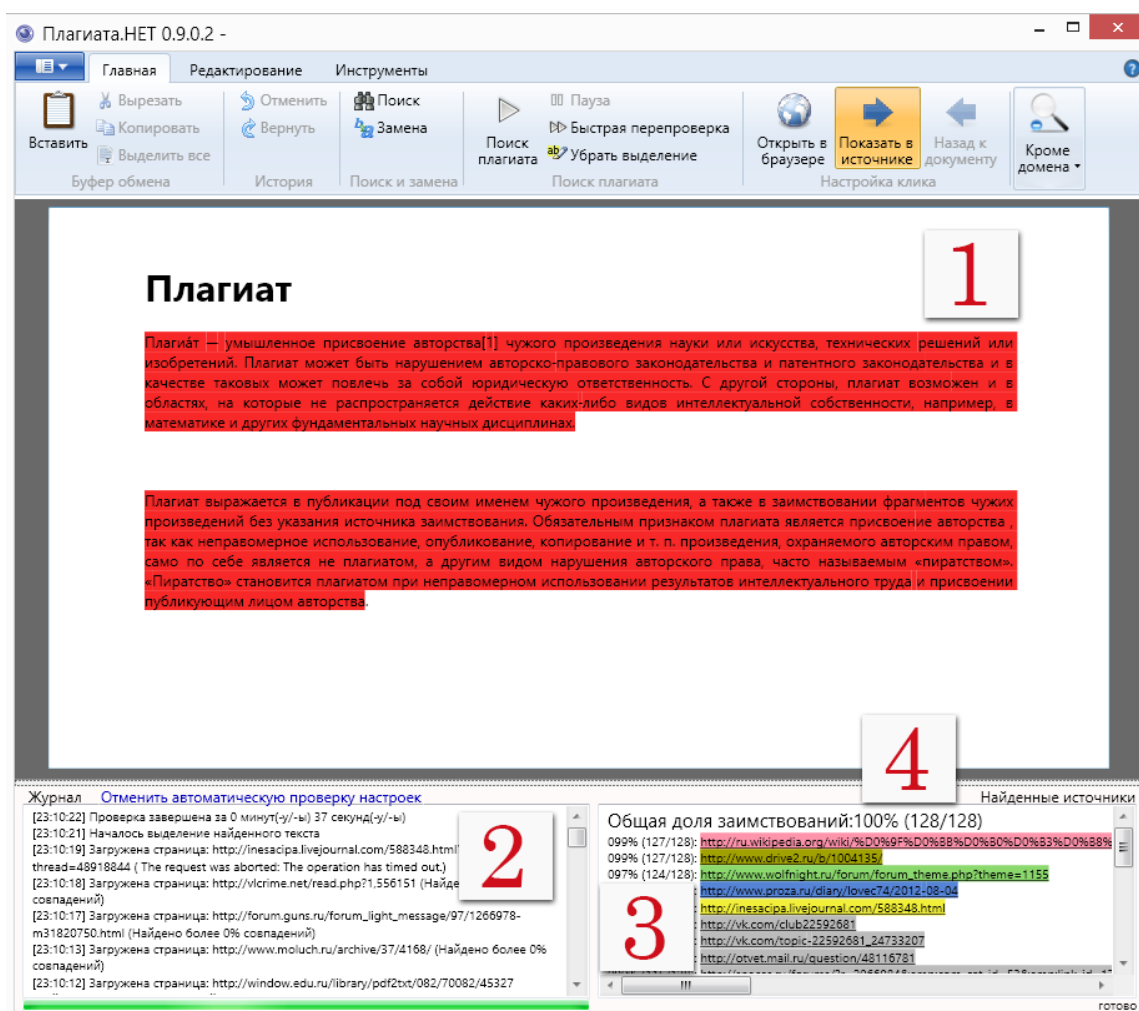

Рис. 5. Интерфейс программы Плагиата.НЕТ

Программа «Плагиата.НЕТ» розрахована для пошуку в Інтернеті часткових або повних копій текстових документів. Програма показує ступінь унікальності тексту у відсотках і джерела тексту. Це дає змогу одразу перевірити ресурси, звідки були взяті записи. Програма

включає можливість перевіряти сторінки в Інтернеті. Неунікальний текст, тобто плагіат, по закінченню перевірки виділяється іншим кольором. Після завершення перевірки програма «Плагиата.НЕТ» показує час, протягом якого здійснювалася перевірка. Програма підтримує формати RTF, DOC, DOCX – можливість роботи з документами Microsoft Word, Microsoft WordPad та інших редакторів. Недоліки: визначення плагіату відбувається на основі даних лише двох пошукових систем Яндекс і Google; повільна; вимагає «ідеального» інтернет-з'єднання; безкоштовна версія є неадекватною щодо кінцевого результату.

Система автоматичного виявлення плагіату в текстах Cognitive Text Analyzer. У систему вводиться досліджуваний текст. Далі Cognitive Text Analyzer проводить синтаксичний, семантичний і структурний розбір і аналіз тексту, усуває синтаксичні і семантичні неоднозначності і виявляє близько сотні характеристик, властивих даному тексту. Точна кількість характеристик залежить від обсягу тексту і різноманітності конструкцій, що зустрічаються в тексті. Швидкість розбору тексту на сучасному офісному комп'ютері складає 450-500 сторінок тексту в хвилину. В порівнянні з іншими програмами ця програма працює дуже швидко.

Недоліки: вимагає «ідеального» інтернет-з'єднання, працює адекватніше з англійськими, ніж з українсько- та російськомовними текстами. На відміну від існуючих систем перевірки на плагіат, що використовують стандартні ознаки, Cognitive Text Analyzer враховує структурні зв'язки, підлеглість одних конструкцій іншим в рамках пропозиції. Виділені зв'язки інваріантні до перестановки абзаців і пропозицій усередині тексту, контекстній заміні слів. Як показали

дослідження, ці характеристики демонструють високу статистичну стійкість в застосуванні до творів конкретного автора. Це дозволяє порівнювати текстові твори, отримувати кількісні оцінки їх близькості і з високою статистичною достовірністю судити про приналежність перу того або іншого автора; застосовується в англо- та російськомовній журналістиці.

Програма Plagiarism-Detector Personal – персональний сервісний додаток, розроблений для ефективного виявлення, звітності та запобігання плагіату. Програма має простий інтерфейс, роботу можна почати відразу після установки Plagiarism-Detector на комп'ютер. Підтримує обробку документів у пакетному режимі, тобто декілька робіт одночасно.

2.2. Огляд комерційного програмного забезпечення

AntiPlagiarism.NET – програмний продукт для перевірки тексту на наявність запозичень з різних джерел Інтернету. Пошук плагіату відбувається за індексом найбільших пошукових систем, включно Google, Yandex, Bing та інші. Визначає відсоток унікальності тексту. Неунікальні фрагменти у тексті виділяються різними кольорами. Пакетна перевірка. Перевірка сайту. Розширені налаштування. Підтримка форматів: doc, docx, pdf, odt, html, txt, rtf. Підтримка списку проксі. Вартість програми близько 20\$.

Варіанти програми AntiPlagiarism та AntiPlagiarist за своєю структурою та функціональністю нерідко є платними комерційними модифікаціями «Etxt Антиплагиат» з акцентом на англomовний

інтернет-контент. Установка повнофункціональної програми є платною, тому її використання не є легкодоступним.

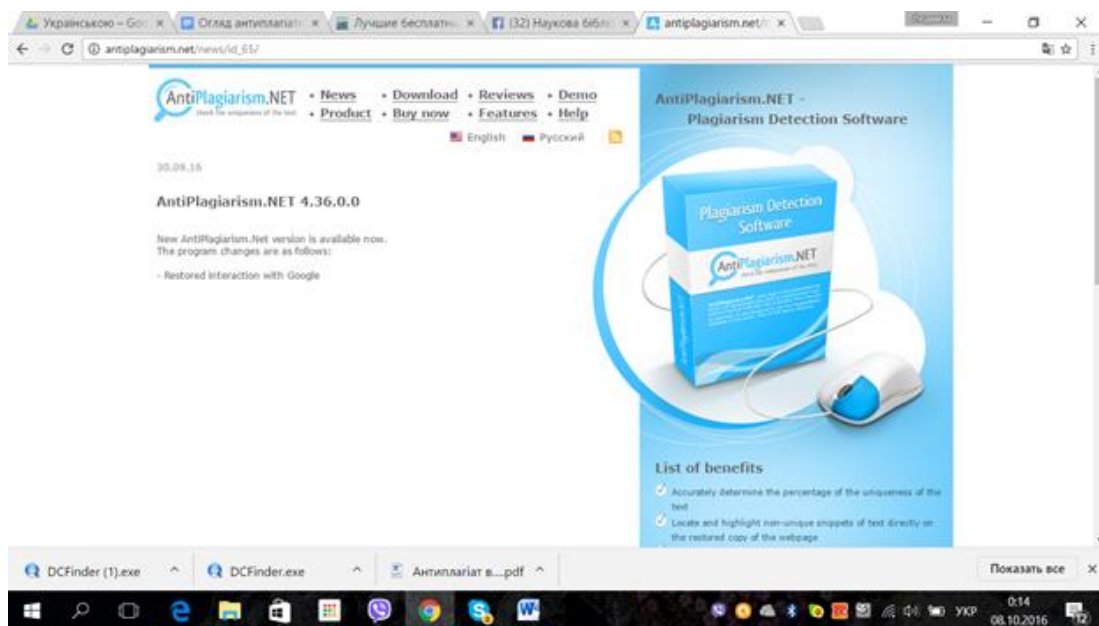

Рис. 6. Інтерфейс програми AntiPlagiarism.NET

Програма Compare Suite не лише виявляє схожість в текстах, але порівнює файли і папки. Найкраща з існуючих програм. За допомогою стандартної версії програми можливе порівняння таких типів файлів, як Adobe PDF, файлів Word, Excel та веб-сторінок. CompareSuite – не типовий інструмент для порівняння, тому що він може бути використаний для різних типів порівняння – посимвольного, послівного і за ключовими словами. Одна з головних відмінностей в тому, що програма дозволяє використовувати різні методи порівняння. Тому завжди можна дізнатися, в якому аспекті файли схожі, а в якому – відмінні. Програма вміє порівнювати також графічні та звукові файли, що безумовно є корисним доповненням до програми. Програма порівнює файли великих розмірів і навіть в архівах.

Compare Suite випускається у вигляді стандартної і професійної версії. Професійна версія додатково підтримує елементи, необхідні для порівняння файлів і папок, розташованих на FTP, дає можливість створення коментарів до файлів і документів, роблячи зручною, наприклад, спільну роботу над написанням тексту в команді. Серйозним недоліком Compare Suite є надто висока ціна: 70\$ за стандартну і 140\$ за професійну версію.

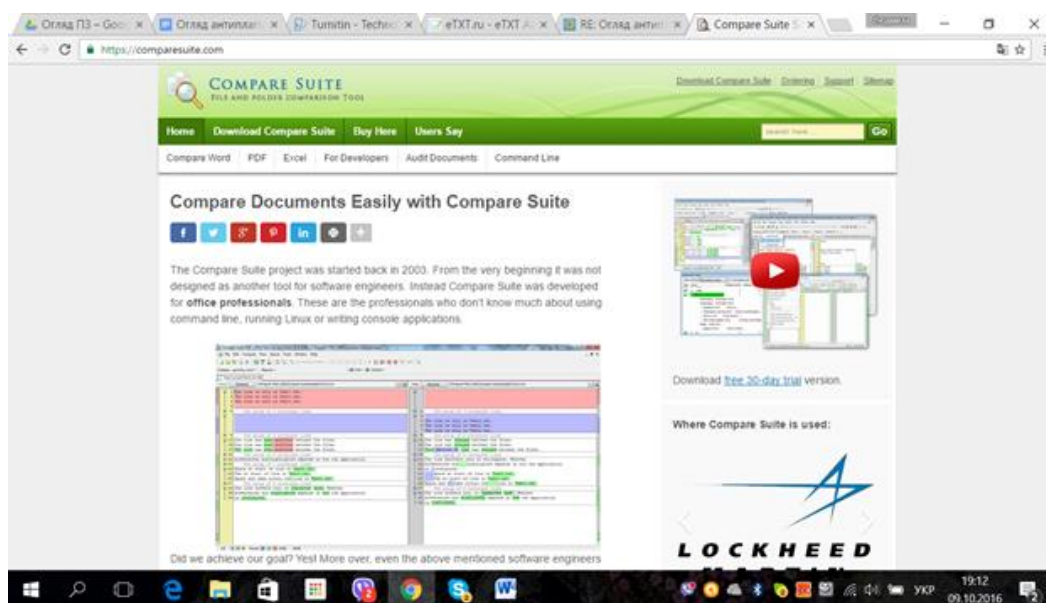

Рис. 7. Інтерфейс програми Compare Suite

Компанія Turnitin на ринку США з 1998 року. Вона є не просто програмним забезпеченням перевірки на плагіат, а інструментом для викладачів та студентів з покращення академічного письма. Вона розрахована на рівень як шкільної, так і вищої освіти. На сьогодні база налічує 500 мільйонів документів. Це флагман серед програмного забезпечення для академічного письма. На сайті програми <http://turnitin.com/en-us/> можна отримати повну інформацію.

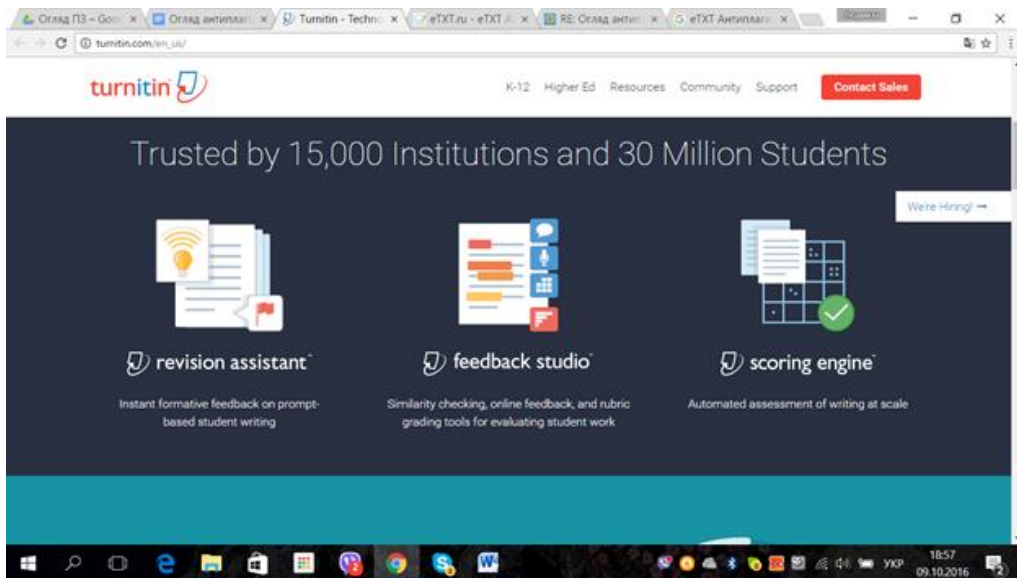

Рис. 8. Інтерфейс програми Turnitin

Детектор плагіату – програма, з допомогою якої можна здійснювати пошук однакових фрагментів тексту, тобто плагіату, в мережі Інтернет. Після встановлення програма сканує вибраний текст і показує джерела, з яких були взяті запозичення. Пошук неунікального тексту можна здійснювати не лише в Інтернеті, але також і на комп'ютері або на чітко вказаних змінних носіях. Користування цією програмою є платним.

Viper є платною програмою. Додаток спочатку сканує документи, а потім перевіряє їх на унікальність. За допомогою Viper можна перевіряти текст на багатьох сайтах та у пресі, яка опублікована в мережі Інтернет. Пошук плагіату може бути здійснений ще на локальному диску комп'ютера. Також програма може перевіряти одночасно два документи і виявити їх рівень схожості. Однаковий текст, який є в обох документах, підсвічується іншим кольором, тобто візуалізується компіляція.

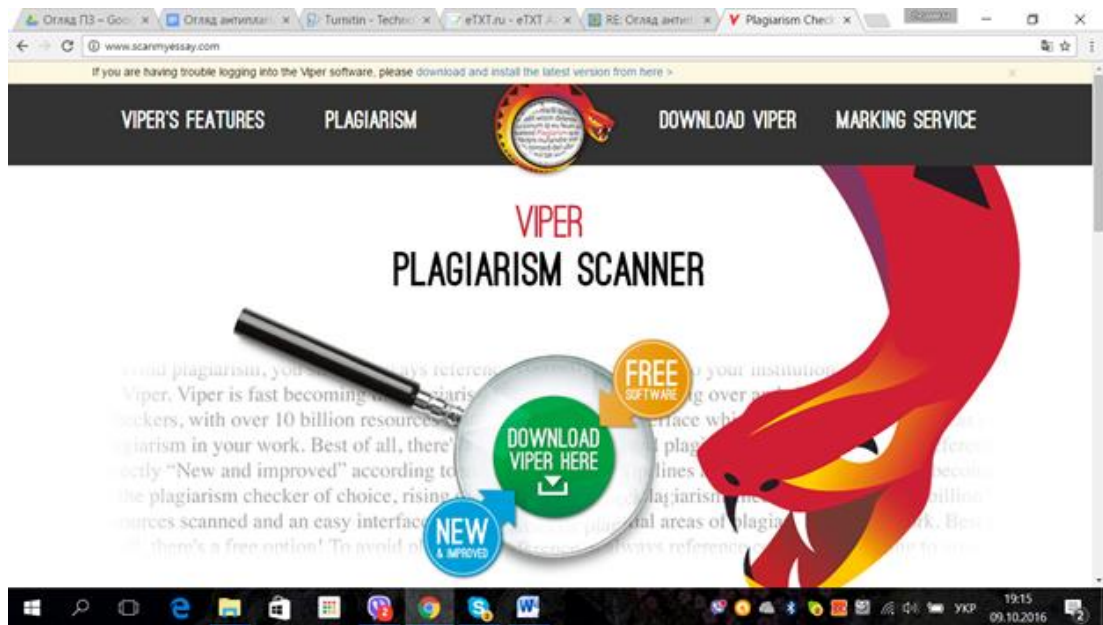

Рис. 9. Інтерфейс програми Viper

Сервіс Unplag (компанії ТОВ «Антиплагіат») — це онлайн-інструмент для швидкої перевірки академічних робіт та будь-яких інших текстів на плагіат, створений молодю українською командою. Офіс розташований у Києві. Unplag працює з університетами за кордоном (США, Європа), а також використовується у багатьох українських ВНЗ. Unplag виконує швидку перевірку по інтернету, а також по базі робіт університетів чи репозитаріїв. Сервіс зручний та простий у використанні. Працює з форматами DOC, DOCX, PDF, ODT, RTF, HTML. Працює з необмеженою кількістю користувачів одночасно, усі можуть перевіряти роботи і не чекати своєї черги.

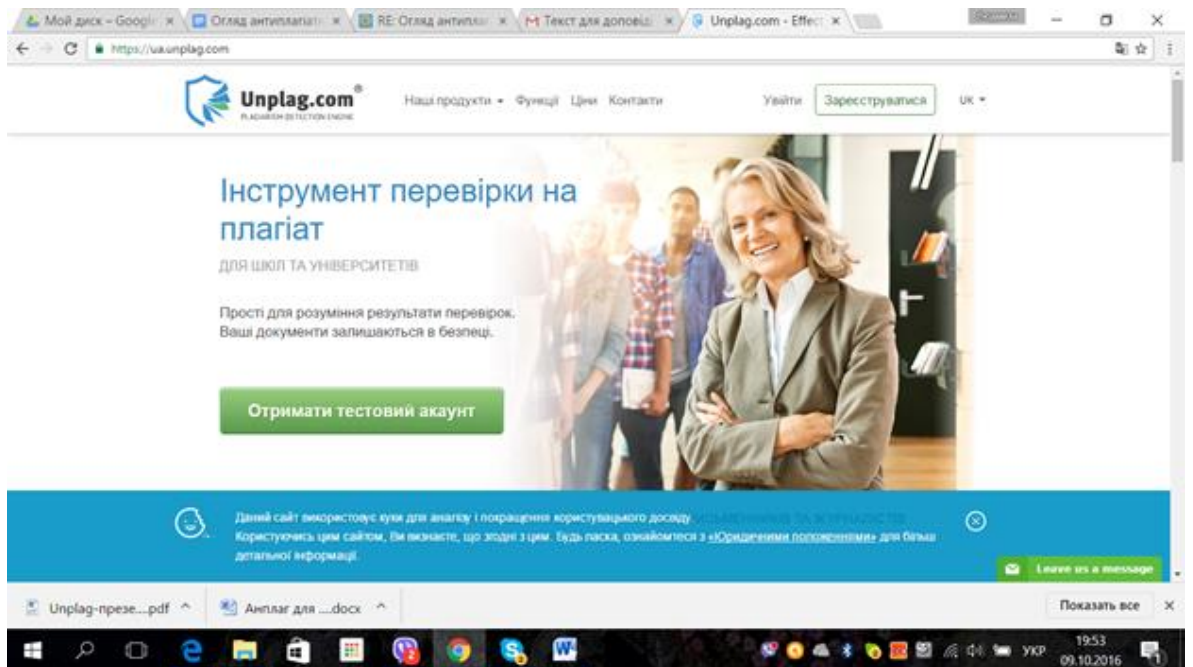

Рис. 10. Інтерфейс програми Unplag

Компанія Plagiat.pl (міжнародним брендом якої є StrikePlagiarism.com) заснована в червні 2002 р. У перший рік свого існування набула широкого доступу в безкоштовному режимі. У системи простий і зручний для користування інтерфейс. Документи, наприклад студентські роботи, дисертації, можна завантажувати в систему в багатьох популярних форматах (DOC, ODT, TXT, PDF). Текст порівнюється з ресурсами Інтернету та базами даних створеними університетом, або передплаченими. У результаті перевірки система надає звіт подібності, який дозволяє швидко оцінити оригінальність перевіреного тексту. Основними елементами Звіту подібності є: два коефіцієнти подібності, які показують процентну частку аналізованого документа, що є ідентичною виявленим джерелам; список джерел фрагментів, позначених як скопійовані; повний текст перевіреного документа, з чітко визначеними виявленими запозиченнями; тривожний сигнал, що інформує про викривлення в тексті, в результаті використання різних алфавітів, що може вказувати на спробу приховання плагіату. Компанія

пропонує також комплексне рішення супроводу впровадження системи від навчання користувачів, проведення семінарів, розробки типових документів, що регламентують процедуру виявлення та запобігання плагіату до оцінки існуючої у ВНЗ процедури виявлення та запобігання плагіату.

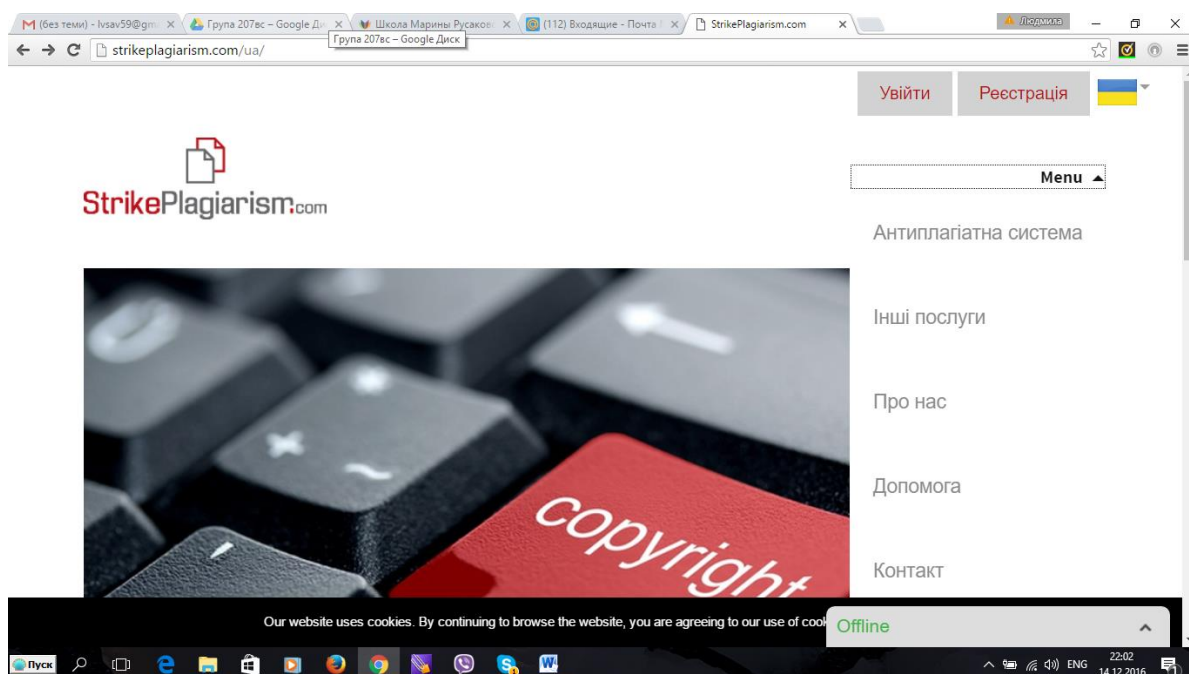

Рис. 11. Інтерфейс програми StrikePlagiarism

Антиплагіатні інтернет-ресурси

[Http://istio.com/;](http://istio.com/)

www.copyscape.com;

www.antiplagiat.ru;

www.pasteit.ru та ін.

Користуючись антиплагіатними онлайн-ресурсами, Ви надаєте всю інформацію про проведені Вами дослідження третім, юридично не відповідальним особам, що є надзвичайно ризикованим заходом.

[Http://istio.com/](http://istio.com/) – безкоштовний онлайн-сервіс для перевірки на унікальність. Текст вставляється у віконце з назвою «Текст для аналізу» і натискається кнопка «Пошук копій». Перевірка унікальності тексту російською мовою здійснюється дуже добре, але для перевірки текстів, написаних українською мовою, він не розрахований.

[Www.copyscape.com](http://www.copyscape.com) – безкоштовний сервіс, який перевіряє контент українською, російською та англійськими мовами, представлений в глобальній мережі Інтернет. Перевірити текст, який написаний, але не викладений на будь-якому ресурсі, не вдасться.

[Www.antiplagiat.ru](http://www.antiplagiat.ru) – безкоштовний сервіс, за допомогою якого можна перевірити унікальність тексту. Перевірку можна провести двома способами: перший – це завантажити програму і встановити її на свій комп'ютер; і другий – скористатись онлайн-сервісом. Скопіювавши текст у віконце сервісу, натискаємо кнопку «Проверить», і текст буде перевірятись на унікальність. Тестування онлайн-сервісу показало на 15% більше унікальності тексту, ніж у результатах, отриманих спеціалізованими програмами антиплагіатної експертизи.

Сервіс www.pasteit.ru перевіряє контент на унікальність (плагіат) по трьох різних пошукових системах Яндекс, Rambler і Google. Важливою відмінністю цього інструменту від інших являється його платність. Десять раз на день можна скористатися програмою, більше – доведеться платити за кожний пошук. Також цей сервіс вимагає розміщення тексту, що перевіряється, на якому-небудь хостингу, тому не вдасться перевірити щойно написаний контент.

3. ПІДСУМКИ

Система запобігання академічному плагіату включає інструкції, процедури та заходи з формування несприйняття академічної нечесності; створення умов, що унеможливають академічний плагіат; виявлення академічного плагіату в наукових статтях, монографіях, дисертаціях, підручниках, навчальних виданнях; притягнення до відповідальності за академічний плагіат. Антиплагіатна експертиза є складовою системи внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти.

Для технічної підтримки перевірки наукових та навчальних праць на наявність академічного плагіату пропонуються сервіси з первинної перевірки наукових праць на наявність плагіату. Попереднє (первинне) виявлення плагіату в наукових, навчальних, науково-методичних працях, дисертаційних та кваліфікаційних роботах рекомендовано здійснювати через експертну оцінку (рецензування, відгуки керівників) та з використанням комп'ютерних програм, які знаходяться у вільному доступі.

В якості узагальнення хотілося б зауважити, що кожне програмне забезпечення перевірки академічних текстів на плагіат має свої переваги та недоліки. Перш ніж прийняти рішення щодо встановлення того чи іншого програмного забезпечення, кожен має розставити для себе пріоритети та визначити мету, проаналізувати кілька програм та обрати ту, яка цій меті відповідає.

Звісно ж, кожен університет сам вирішує, чи встановлювати безкоштовне, чи інсталювати комерційне програмне забезпечення і ми жодним чином не рекламуємо якогось конкретного провайдера цих послуг.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Академічна чесність як основа сталого розвитку університету / Міжнарод. благод. Фонд «Міжнарод. фонд. дослідж. освіт. політики»; за заг. ред. Т. В. Фінікова, А. Є. Артюхова. – Київ : Таксон, 2016. – 234 с.
2. Американські ради оголошують про старт Проекту сприяння академічній доброчесності в Україні – SAIUP. – URL: <http://www.americancouncils.org.ua/uk/news/362> (дата звернення 24.08.2016).
3. Антиплагіатна первинна технічна перевірка наукових праць (методичні вказівки). – Львів, 2016. – 38 с.
4. Артамонов Є. Б. Аналіз методів протидії автоматичним системам визначення плагіату в електронних документах / Є. Б. Артамонов // Проблеми інформатизації та управління. - 2012. - №4(40). - С. 12-18.
5. Впровадження системи антиплагіату в ЧНУ [Електронний ресурс] / Наукова бібліотека Чернівецького національного університету ім. Ю. Федьковича. – URL: [http://www.library.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/archive&data\[5008\]\[news_id\]=6209](http://www.library.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/archive&data[5008][news_id]=6209) (дата звернення 10.09.2016).
6. Гончаренко С. Етичний кодекс ученого / С. Гончаренко // Естетика і етика педагогічної дії : збірник наукових праць. – Київ-Полтава, 2011. – С. 25-34.
7. Грабовська Г. М. До питання визначення плагіату / Г. М. Грабовська, В. О. Зуєва // Юридичний вісник. – 2015. – №4(37). – С. 104-108.

8. Зуб В. М. Плагіат: його різновиди та заходи протидії / В. М. Зуб, М. М. Дем'яненко // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2014. – Вип. 4. – С. 86-90.

9. Лупаренко Л. А. Інструментарій виявлення плагіату в наукових роботах: аналіз програмних рішень / Л. А. Лупаренко // Інформаційні технології і засоби навчання. – 2014. – Том 40, №2. – С. 151-169.

10. Мазурок Д. Плагіат: неприємна випадковість чи злий намір? / Д. Мазурок // Теорія і практика інтелектуальної власності. – 2012. - № 1. – С. 56-62.

11. Петренко В. С. Поняття та види плагіату / В. С. Петренко // Часопис цивілістики. – 2013. – Вип.14. – С. 128-131.

12. Петутіна О. О. Чи потрібен університету Кодекс честі студента? / О. О. Петутіна // Вісник НТУ «ХПІ» : збірник наук. праць. – 2011. – №30. - URL: http://repository.kpi.kharkov.ua/bitstream/KhPI-Press/14957/1/vestnik_NPI_2011_30_Petutina_Chy_potriben.pdf (дата звернення: 20.08.2016).

13. Плагіат у студентських роботах: методи виявлення та запобігання : методичний посібник / Дніпропетровський національний університет ім. О. Гончара ; кол. авт.: Н. В. Стукало, К. В. Ковальчук, М. В. Литвин [та ін.]. – Дніпропетровськ, 2013. – 44 с.

14. Порало І. В. Інтелектуальний капітал України у полоні плагіату / І. В. Порало // Теорія і практика управління соціальними системами: філософія, психологія, педагогіка, соціологія. – 2009. – № 4. – С. 89-97.

15. Про авторське право і суміжні права : Закон України від 23 грудня 1993 р. No 3792-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – No 13. – Ст. 64.

16. Про вищу освіту: Закон України від 1 липня 2014 р. No 1556-VII // Відомості Верховної Ради України. – 2014. – No 37-38. – Ст.2004.

17. Технічна експертиза наукових праць на наявність академічного плагіату (методичні вказівки) / Авт.: Чоп'як В. В., Надрага О. Б., Вергун А. Р. – Львів, 2016. – 49 с.

18. Шишка Р. Б. Плагіат та його прояви і небезпеки / Р. Б. Шишка // Часопис Київського університету права. – 2014. – Вип. 4. – С. 170-175.

19. Штефан О. Плагіат: поняття, ознаки, відповідальність / О. Штефан // Теорія і практика інтелектуальної власності. – 2011. – №6. – С. 18-19.

20. Що потрібно знати про плагіат : посібник з академічної грамотності та етики для «чайників» / укл. О. О. Гужва ; Інститут соціально-гуманітарних досліджень, Харківський національний університет ім. В. Н. Каразіна. – 2016. – URL: http://library.kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/biblio/PDF/books_ac-gr.pdf (дата звернення: 9.10.2016)

21. Academic Integrity at the Massachusetts Institute of Technology : A Handbook for Students / MIT. - 2015. - 40 p.

22. Academic Integrity Tutorial / University of Maryland University College. 2015.

23. Bilis-Zulle L., Frkovis V., Turk T., Azman J., Petroveeki M. Prevalence of Plagiarism Medical Students // Croat Med. J. - 2005. - №46 (1). - P. 126-131.

24. Carroll J., Zetterling C.-M. Guiding students away from plagiarism / J. Carrol, C.-M. Zetterking. – [Stockholm ?]: KTH Vetenskap Och Konst Learning Lab, 2009. - 84 p.

25. Copyright Law for Librarians and Educators : Creative Strategies and Practical Solutions / K. D. Crews. Chicago : ALA, 2006. - 141 p.

26. Gilmore B. Plagiarism: A How-Not-to Guide for Students / B. Gilmore. Portsmouth, NH: Hienemann, 2009. - 104 p.
27. Gilmore B. Plagiarism: Why it happens and how to prevent it / B. Gilmore. Portsmouth, NH: Hienemann, 2008. - 144 p.
28. Guide to Academic Research / ed. C. Lowry. Ohio State University Library. - 168 p.
29. Harris R. A. The Plagiarism Handbook: strategies for preventing, detecting, and dealing with plagiarism / R. A. Harris. Pyczak Publishing, 2001. - 208 p.
30. Plagiarism: What, Why and How to Avoid it /ed. L.D.B. Kinabo. Dodoma: The University of Dodoma, 2013. - 26 p.
31. Tips for avoiding plagiarism from the / UCSD Libraries // UC San Diego Libraries. 2010. URL: <http://libraries.ucsd.edu/> (viewed on: 18.07.2016).
32. Turbian K. L. Student's guide to writing college papers / K L. Turabian. Chicago: University of Chicago Press, 2010. - 304 p.
33. Wong K. K. Avoiding Plagiarism: write better papers in APA, Chicago and Harvard Citation Styles / K. K. Wong. Bloomington : iUniverse, Inc., 2011. - 112 p.

Контакти учасників робочої групи проекту

«Культура академічної доброчесності: роль бібліотек»

Назва університету: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

- ✓ URL адреса: <http://www.univer.kharkov.ua/> ;
- ✓ в університеті працює 19 спеціалізованих вчених рад;
- ✓ університет видає 52 періодичних та продовжуваних видання.

Назва бібліотеки: Центральна наукова бібліотека Харківського національного університету

- ✓ URL адреса: <http://www-library.univer.kharkov.ua/ukr/> ;
- ✓ фонд: понад 3,3 млн. томів;
- ✓ представник університету в робочій групі «Комп'ютерні програми перевірки на плагіат» проекту УБА «Культура академічної доброчесності»: Кузьменко Роман Віталійович, бібліотекар ЦНБ ХНУ, cnb@karazin.ua

Назва університету: Тернопільський національний економічний університет

- ✓ URL адреса <http://www.tneu.edu.ua/> ;
- ✓ в університеті працює 10 спеціалізованих вчених рад;
- ✓ університет видає 11 періодичних та продовжуваних видань.

Назва бібліотеки: Бібліотека Тернопільського національного економічного університету

- ✓ URL адреса <http://library.tneu.edu.ua/index.php/uk/>;
- ✓ фонд: 520 тис. томів;
- ✓ представник університету в робочій групі «Комп'ютерні програми перевірки на плагіат» проекту УБА «Культура академічної доброчесності»: Процик Борис Миколайович, завідувач інформаційно-технічним відділом бібліотеки ТНЕУ, borys.protsyk@gmail.com

Назва університету: Одеський національний університет імені І. І. Мечнікова

- ✓ URL адреса <http://onu.edu.ua/>;
- ✓ в університеті працює 7 спеціалізованих вчених рад;
- ✓ університет видає 11 періодичних та продовжуваних видань.

Назва бібліотеки: Наукова бібліотека Одеського національного університету імені І. І. Мечнікова

- ✓ URL адреса <http://lib.onu.edu.ua/>;
- ✓ фонд: 3,6 млн. томів;
- ✓ представник університету в робочій групі «Комп'ютерні програми перевірки на плагіат» проекту УБА «Культура академічної доброчесності»: Ременяк Владислав Васильович, заступник директора з інноваційних технологій НБ ОНУ імені І. І. Мечнікова, library@onu.edu.ua

! ОСВІТНЯ! КАТАСТРОФА

**ВІРУС
АКАДЕМІЧНОГО
ПЛАГІАТУ
ПОШИРЮЄТЬСЯ
ОСВІТНИМИ ЗАКЛАДАМИ
УКРАЇНИ**

ПЛАГІАТ

*(в академічній сфері) — публікація чужого тексту під власним іменем або запозичення його фрагментів без зазначення джерела.**

ВИДИ ПЛАГІАТУ

РЕПУБЛІКАЦІЯ

РЕПЛІКАЦІЯ

РЕРАЙТ

ФАЛЬСИФІКАЦІЯ

ДОСЛІВНИЙ
ПЛАГІАТ

МОЗАІЧНИЙ
ПЛАГІАТ

ВІДСУТНІСТЬ ПОСИЛАНЬ
НА ПРЯМІ ЦИТАТИ

НЕАДЕКВАТНЕ
ПЕРЕФРАЗУВАННЯ

ПОЄДНАННЯ ВЛАСНОГО
ТА ЗАПОЗИЧЕНОГО
ТЕКСТУ БЕЗ ЦИТУВАННЯ
ДЖЕРЕЛ

КОПІЮВАННЯ ЧУЖОЇ
НАУКОВОЇ РОБОТИ ТА
ПРИВЛАСНЕННЯ
РЕЗУЛЬТАТІВ ПРАЦІ

СПИСУВАННЯ
ПИСЬМОВИХ
РОБІТ ІНШИХ
СТУДЕНТІВ

ЗГАДУВАННЯ
ДЖЕРЕЛА
БЕЗ ПОСИЛАННЯ

Шкала плагіату, представлена на плакаті проекту сприяння академічній доброчесності

<http://bit.ly/2gHwpsT>

Чи я плагіював?

Різновиди і серйозність порушень правил цитування

ІНФОРМАЦІЙНЕ ВИДАННЯ

Програмне забезпечення для перевірки наукових текстів на плагіат

Інформаційний огляд

Електронне видання

Відповідальна за випуск Я. Є. Сошинська

Макетування Р. Р. Лойко

Видавець:

ВГО «Українська бібліотечна асоціація»

04050, м.Київ, вул. Тургенєвська, 83-85

info@ula.org.ua

www.ula.org.ua